

Oikeusministeriö

Lausunto

TEM/918/03.01.08/2012

03.12.2012

Viite OM 12/41/2007

OIKAISUVAATIMUS- JA VALITUSLUPAJÄRJESTELMÄN LAAJENTAMINEN SEKÄ ASIOIDEN HAJAUTTAMINEN YHTÄ USEAMPAAN HALLINTO-OIKEUTEEN; TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO

Oikeusministeriö (OM) on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä (TEM) lausuntoa liittyen oikaisuvaatimus- ja valituslupajärjestelmän kehittämistyöhön. OM:n lausuntopyynnön liitteenä on OM:n kokoama taulukko TEM:n hallinnonalan muutoksenhakusäännöksistä, joiden nojalla muutosta hallintotuomioistuimissa haetaan. OM:n lausuntopyynnön liitteenä on myös luettelo yhteen hallinto-oikeuteen keskitetyistä asiaryhmistä.

TEM toteaa aluksi, että seuraavassa esitetyt kannat ovat alustavia kantoja. Kaikkien säädösten osalta ei ole vielä ollut mahdollista antaa perusteltua vastausta OM:n lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin.

TEM pitää OM:n lausuntopyynnön liitteenä olevassa materiaalissa esitettyjä perusteluja oikaisuvaatimus- ja valituslupajärjestelmän laajentamiselle sekä asioiden hajauttamiselle useampaan hallinto-oikeuteen kannatettavina. TEM jatkaa asian valmistelua ja keskusteluja yhteistyössä OM:n ja muiden ministeriöiden kanssa seuraavassa esitettyjen näkemysten pohjalta.

Asiat, joihin oikaisuvaatimusjärjestelmää ei tulisi laajentaa

OM on pyytänyt arvioimaan hallinnonalan osalta ensinnäkin, mihin lakeihin oikaisuvaatimusjärjestelmää ei tulisi laajentaa.

Seuraavassa on koottu niitä TEM:n hallinnonalan säädöksiä, joihin oikaisuvaatimusjärjestelmää ei ministeriön näkemyksen mukaan olisi perusteltua laajentaa.

Julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö

Julkisista hankinnoista annetussa laissa (hankintalaki, 348/2007) on otettu käyttöön vuodesta 2010 alkaen erityinen *hankintaoikaisu*, joka muistuttaa oikaisuvaatimusmenettelyä useilta osilta. Hankintalain 80 §:n mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (*hankintaoikaisu*), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltami-

sessä tapahtuneeseen virheeseen. Päätöksen tai ratkaisun korjaaminen ei edellytä asianosaisen suostumusta. Päätöstä tai ratkaisua ei kuitenkaan voida korjata hankintaoikaisuna, jos hankintasopimus on tehty.

Hankintaoikaisujärjestelmän taustalla on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/66/EY. Taustoista saa lisätietoa lain esitöistä (HE 190/2009 vp) sekä siihen liittyvistä työryhmäraporteista (OMLS 2008:6, OMLS 2009:28, OMLS 2010:6).

TEM katsoo, että oikaisuvaatimusjärjestelmää ei voida katsoa olevan tarpeen laajentaa hankinta-asioihin ottaen huomioon hankintaoikaisujärjestelmän säättämisen yhteydessä esitetyt perustelut.

Kilpailulainsäädäntö

OM:n taulukossa on viitattu kilpailunrajoituksista annetun lain (480/1992) 9 ja 21 §:iin. Kilpailunrajoituslaki kumottiin 1.11.2011 voimaan tulleella kilpailulailla (948/2011). Kilpailunrajoituslain 9 § on uudessa laissa muuttunut sisällöltään oleellisesti ns. leniency -sääntelyksi, jota säännellään kilpailulain 14 - 17 §:issä. Kilpailulain edellä mainituissa pykälissä säädetään seuraamusmaksusta vapautumisesta ja seuraamusmaksun alentamisesta kartellitapauksissa. Kilpailulain perustelujen mukaan tavoitteena oli, että seuraamusmaksusta vapautumista ja seuraamusmaksun alentamista koskevat säännökset vastaisivat entistä paremmin Euroopan kilpailuviranomaisten verkoston leniency-malliohjelmaa ja Euroopan komission seuraamusmaksusta vapauttamista ja seuraamusmaksun alentamista koskevaa menettelyä (Komission tiedonanto, 2006/C 298/11, sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä kartelleja koskevissa asioissa). Kilpailunrajoituslain 21 §:ää vastaava säännös on tällä hetkellä kilpailulain 44 §:ssä. Kilpailuviraston päätöksestä valitetaan pääsääntöisesti markkinaoikeuteen ja markkina-oikeuden kilpailulain nojalla antamasta päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen (lukuun ottamatta käsittelymääräaikoja, väliaikaismääräyksiä sekä tarkastuksia muissa kuin elinkeinoharjoittajan tiloissa koskeviin päätöksiin, kilpailulain 44 §.) Kilpailuvirastossa ei ole käytössä oikaisuvaatimus- tai valitukseen sidottua oikaisumenettelyä.

Kilpailuvirastossa käsiteltävät asiat eivät ole luonteeltaan rutiininomaisia, ns. massaratkaisuna käsiteltäviä asioita, vaan niiden käsittely edellyttää vaativaa oikeudellista harkintaa. Asianosaisia kuullaan käsittelyn aikana hyvin laajasti, ja asianosaiset voivat toimittaa prosessin aikana tarvittavaa lisäselvitystä. Esimerkiksi Kilpailuviraston päätösluonnos annetaan usein etukäteen myös kommentoitavaksi. Edellä mainituilla perusteilla oikaisuvaatimusjärjestelmän laajentamista Kilpailuvirastossa käsiteltäviin asioihin ei ole pidetty soveltuvana ja tarkoituksenmukaisena menettelynä.

Laki ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta (172/2012)

Ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta annetun lain 9 §:n mukaan ministeriön päätöksestä, jolla asetetaan määräaika hakemuksen jättämiselle, ja valtioneuvoston päätöksestä, jolla se on evännyt yritysoston vahvistuksen, valitaan korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Ministeriö pitää valituskeinoja tarkoituksenmukaisina. Yritysoston kieltäminen on aina erittäin poikkeuksellinen tapaus ja merkittävä periaatteellinen ratkaisu, joka edellyttää, että erittäin tärkeä kansallinen etu on vakavasti uhattuna ja epäminen edun vuoksi on välttämätöntä. Oikaisuvaatimuksen ei katsota soveltuvan tähän järjestelmään. Päätösten valmistelu edellyttää vaativaa oikeudellista harkintaa. Lukumääräisestikin päätöksiä on vähän, joten ne eivät rasita tuomioistuimia.

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivoslain 162 §:n mukaan Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin tekemiin päätöksiin haetaan muutosta hallintolainkäyttölain (586/1996, HLL) mukaisesti, eli Tukesin päätöksistä valitetaan ensiasteessa hallinto-oikeuteen. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy sen mukaan, minkä hallinto-oikeuden tuomiopirissä pääosa päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Oikaisuvaikutusta ei ole käytössä eikä se sovi tämän tapaisiin päätöksiin, koska nämä asiat edellyttävät vaativaa oikeudellista harkintaa, eivätkä ole ns. massapäätöksiä. Päätökset perustellaan niin perusteellisesti jo päätöksentekovaiheessa, ettei hallinto-oikeudelle annetuissa selvityksissä ole yleensä mitään sellaista, mikä ei tulisi ilmi jo itse päätöksen perusteluissa.

Nykyinen kaivoslaki tuli voimaan 1.7.2011, joten valitusherkkyys on melko suuri lain alkutaipaleella, jolloin haetaan uuden lain tulkintalinjoja. Uuden kaivoslain myötä muutoksenhaku on muutettu kaksiporaiseksi entisen yksiporaisen sijaan. Nyt tehtyjen valitusten taustalla on ollut pääasiassa ”politiikka”, mielipide, vakaumus tai mielipaha, eli sen luonteisia seikkoja, ettei oikaisuvaatimus muuttaisi tilannetta.

Kaivoslain 163 §:n mukaan valtioneuvosto päättää kaivosalueen käyttö-oikeuden lunastusta koskevat kaivosalueen lunastuslupa-asiat sekä uraani- ja toriumkaivoksia koskevat kaivoslupa-asiat. Valtioneuvoston päätöksestä valitetaan HLL:n mukaisesti muutoin, paitsi kaivoslupa-asioissa valitukseen oikeutetut on määriteltävä kaivoslain 165 §:ssä (eikä HLL 6 §:ssä).

Kaivoslain 164 §:n mukaan oikaisuvaatimus on jo käytössä haettaessa muutosta tarkastuslaitoksen päätökseen: Tarkastuslaitoksen päätökseen haetaan ensiasteessa oikaisua päätöksen tehneeltä tarkastuslaitokselta. Sen jälkeen muutoksenhakukeinona on valitus hallinto-oikeuteen HLL:n mukaisesti. Tarkastuslaitoksen päätökset liittyvät nostolaitosten tarkastuksiin. Tämän pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa on viitattu oikaisuvaatimusjärjestelmää koskevan sääntelyn uudistamiseen (HE 226/2009 vp), ks. HE 273/2009 vp, s. 160).

Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010)

Laki kotoutumisen edistämisestä tuli voimaan 1.9.2011. Lainvalmistelun yhteydessä arvioitiin muutoksenhakutilanteet lain mukaisissa päätöksissä. Kotoutumissuunnitelman yhteydessä maahanmuuttajaa velvoittavat päätökset koskevat työmarkkinatuen myöntämistä tai epäämistä. Näihin maahanmuuttajaa velvoittaviin päätöksiin haetaan muutosta työttömyysturvalain 12 luvun säännösten perusteella. Muutoin muutoksenhaun osalta viitataan lakiin julkisesta työvoimapalvelusta (13 luku) ja sosiaalihuoltolakiin (7 luku).

Oikaisuvaatimusmenettelyä ei pidetä tarkoituksenmukaisena eikä kotoutumislakiin soveltuvana, koska pelkästään kotoutumislain perusteella ei tehdä rutiniinomaisia ja niukasti perusteltuja yksilöön vaikuttavia päätöksiä yksin viranomaisen toimesta. Kotoutumissuunnitelman osalta laissa on päädytty valituskieltoon, koska päätöksellä ei ole suoria oikeusvaikutuksia henkilön asemaan. Myöskään oikaisuvaatimusmenettelyn käyttämistä tässä yhteydessä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena, koska henkilö voi pyytää suunnitelmansa ja sen sisällön tarkistamista milloin tahansa suunnitelman voimassaoloaikana. Lähtökohtana kotoutumissuunnitelman laatimisessa on osapuolten yhteinen näkemys asiasta.

Lain 43 §:n mukainen kuntaan osoittamispäätös ei myöskään ole velvoittava, sillä kuntaan osoitettu henkilö voi järjestää asumisensa myös muulla tavoin ja liikkua vapaasti. Tämän vuoksi tästäkin asiasta on säädetty valituskielto eikä oikaisuvaatimusmenettely ole tarpeellinen.

Laki sosiaalisista yrityksistä (1351/2003)

Sosiaalisista yrityksistä annetun lain 9 §:ssä säädetään rekisteröinnin epäamisestä ja rekisteristä poistamisesta annettavasta päätöksestä ja sen muutoksenhausta. Asianomainen saa hakea rekisteröinnin epäämistä ja rekisteristä poistamista koskevaan päätökseen muutosta valittamalla siten kuin HLL:ssä säädetään.

Oikaisuvaatimusmenettelyä ja valituslupajärjestelmää ei pidetä tarkoituksenmukaisena ja lakiin soveltuvana. Valituksia tehdään erittäin vähän. Vuoden 2008 jälkeen on tehty vain yksi valitus. Lisäksi rekisteristä poistamista koskevaan päätökseen liittyy asianosaisten valitusintressi vain silloin, kun poistaminen on tapahtunut viranomaisaloitteisesti. Viranomainen kuulee asianosaista ennen päätöksentekoa. On epätodennäköistä, että asianosaisten antaisi heti päätöksenteon jälkeen sellaista selvitystä, jota tämä ei olisi antanut ennen päätöksentekoa tapahtuneessa kuulemisessa. Ja vaikka näin tapahtuisi, päätöksen oikaiseminen olisi mahdollista hallintolain mukaan ilman oikaisuvaatimusmenettelyäkin.

Energiamarkkinaviraston hallintopäätökset

Energiamarkkinavirasto voi tehdä hallintopäätöksiä koskien energiamarkkinoiden markkinavalvonta-asioita ja verkkovalvonta-asioita sekä päästökauppa-asioita, uusiutuvan energian asioita ja energiatehokkuusasioita.

Energiamarkkina-asioden luonteen vuoksi oikaisuvaatimusjärjestelmä ei sovellu näiden asioiden käsittelyyn. Näissä asioissa oikaisuvaatimusvaatimusjärjestelmä käyttöönotettaessa riskinä olisi käsittelyaikojen piteneminen sekä hallinnollisen työn määrän kasvu ilman positiivista vaikutusta päätöstenalaisten toimijoiden oikeusturvaan. Energiamarkkina-asioden käsittelyn ongelmana on ollut pitkään se, että lainvoimaisten päätösten saaminen kestää pitkään muutoksenhakutuomioistuimissa. Energiamarkkinavirasto on ottanut käyttöön menettelyn, jossa se toimittaa päätöksistä luonnoksen päätöksen kohteelle lausuntoa varten ennen varsinaisen päätöksen antamista. Tämä menettely täydentää normaalia hallintolain mukaista asian selvittämistä ja ennaltaehkäisee tehokkaasti mahdollisia lasku- ja faktavirheitä päätöksissä.

Päästökauppa-asioden osalta TEM ei näe syytä muuttaa päästökauppalain (311/2011) nykyistä selkeää ja toimivaa muutoksenhakujärjestelmää. Esimerkiksi päästölupia ja todentajia koskevat päätökset eivät ole rutiininomaisia, vaan jokainen tapaus käydään läpi yksityiskohtaisesti. Myös Energiamarkkinavirasto suhtautuu lausunnossaan kielteisesti oikaisuvaatimusjärjestelmän laajentamiseen päästökauppa-asioihin.

Liitteenä on Energiamarkkinaviraston TEM:lle toimittama lausunto, jossa esitettyjä näkemyksiä TEM pitää pääpiirteissään perusteltuina.

Laki tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista (1005/2008)

Tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain (ekosuunnittelulaki) 39 §:ssä säädetään muutoksenhausta ministeriön ja Tukesin päätökseen. Niihin haetaan muutosta valittamalla HLL:n mukaisesti. Lain 40 §:n mukaan muutoksenhaussa tarkastuslaitoksen päätöksestä on käytössä oikaisuvaatimusmenettely.

Tukes voi tehdä hallintopäätöksiä ekosuunnittelulain nojalla. Tärkeintä ekosuunnittelulain nojalla tehtävien hallintopäätösten osalta on se, että muutoksenhakujärjestelmä on yhdenmukainen muiden Tukesin tekemien tuotevalvontaa koskevien päätösten kanssa. Mikäli tulevaisuudessa tehtäisiin muutoksia

muutoksenhakujärjestelmään, tulisi sen tapahtua yhdenmukaisesti ja samanaikaisesti eri tuotevalvontaa koskevien lakien osalta. Tuotetta testataan yleensä samalla kertaa usean eri lainsäädännön mukaisesti (ekologinen suunnittelu, kuluttajaturvallisuus jne.). Tukes yleensä kuulee toiminnanharjoittajaa ennen päätöksen antamista, mikä tarkoittaa sitä, että oikaisuvaatimusjärjestelmälle ei välttämättä ole tarvetta.

Palkkaturvalaki (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalaki (1108/2000)

Palkkaturvalain ja merimiesten palkkaturvalain muutoksenhakua koskevia säännöksiä arvioidaan jo käynnistyneen lainsäädäntöhankkeen yhteydessä. Palkkaturvalain ja merimiesten palkkaturvalain muutoksenhakuun liittyy hallintolainkäyttöprosessin lisäksi muutoksenhakumenettelyt yleisissä tuomioistuimissa. Palkkaturvan muutoksenhaku on tarkoituksenmukaista arvioida omassa lainsäädäntöhankkeessaan.

Palkkaturva-asioissa ei voi valittaa hallinto-oikeuteen tai korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Siltä osin, kuin palkkaturva-asiassa voi valittaa HLL:n mukaisesti, valitus tehdään työttömyysturvan muutoksenhakulautakuntaan ja sen päätöksestä valitetaan edelleen vakuutus-oikeuteen.

Oikaisuvaatimusmenettely ei sovellu palkkaturvapäätöksiin erityisesti siitä syystä, että palkkaturva-asiassa on aina vähintään kaksi asianosaista, joiden intressit ovat vastakkaiset. Näin ollen päätöstä ei voisi oikaisuvaatimusmenettelyssä muuttaa toisen eduksi ilman, että toinen antaisi siihen suostumusta. Tätä suostumusta ei yleensä ole saatavissa. Lisäksi vain osa palkkaturvapäätöksistä, joista valitetaan, koskee yksinkertaista ja rutiininomaista kysymystä. Useasti palkkaturvapäätökset sisältävät yksityiskohtaisen perustelun asiassa.

Merimiespalvelulaki (447/2007) ja laki laivaväen luetteloinnista (1360/2006)

Merimiespalvelulain mukaan muutoksenhaku merimiespalvelutoimiston päätöksistä ja laivaväen luetteloinnista annetun lain 10 §:n 2 momentin mukaan Liikenteen turvallisuusviraston päätöksistä tapahtuu valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä HLL:ssa säädetään. Asioiden luonteen ja vähäisyyden vuoksi säädösmuutoksille merimiespalvelulain ja laivaväen luetteloinnista annetun lain osalta ei katsota olevan tarvetta.

Siviilipalveluslaki (1446/2007)

Siviilipalveluslain 96 §:n mukaan siviilipalveluspaikan määrittäminen ja siviilipalveluspaikan siirtoa koskevaan siviilipalveluskeskuksen päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä siviilipalveluskeskus sijaitsee. Siviilipalveluskeskuksen muuhun kuin edellä mainittuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä siviilipalveluskeskus sijaitsee. Muutoksenhakuun sovelletaan HLL:ia. Siviilipalveluspaikan antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä siviilipalveluspaikka sijaitsee. Muutoksenhakuun sovelletaan HLL:ia.

Siviilipalveluslain 97 §:n mukaan kurinpito-rangaistuksen määrittäminen koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä siviilipalveluskeskus sijaitsee.

Helsingin hallinto-oikeus määräytyy siviilipalveluskeskuksen kotipaikan mukaan. Asioiden luonteen ja vähäisyyden vuoksi säädösmuutoksia ei pidetä tarpeellisina.

Valituskirjelmät toimitetaan kummassakin tapauksessa (96 ja 97 §) siviilipalveluskeskukselle, joka toimittaa kirjelmän ja oman selvityksensä hallinto-oikeudelle. Siviilipalveluskeskuksella on tässä vaiheessa mahdollisuus oikaista päätöstään hallintolain perusteella. Asioissa ei ole tarvetta varsinaiselle oikaisuvaatimusmenettelylle.

Laki majoitus- ja ravitsemistoiminnasta (308/2006)

Oikaisuvaatimusmenettely ei ministeriön näkemyksen mukaan sovellu majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain mukaisiin päätöksiin. Laissa tarkoitetuista päätöksistä (pakkokeino ja uhkasakko) valitetaan suoraan HLL:n mukaisesti hallinto-oikeuteen.

Laki perintätoiminnan luvanvaraisuudesta (517/1999)

Perintätoiminnan luvanvaraisuudesta annetun lain 14 §:n mukaan muutoksenhaussa noudatetaan HLL:ia. Oikaisuvaatimusmenettelyn soveltuvuutta voitaisiin harkita toimiluvan epäämistä ja toimiluvan peruuttamista koskevien päätösten osalta. Muihin päätöksiin (pakkokeino ja uhkasakko) oikaisuvaatimusmenettely ei ministeriön näkemyksen mukaan sovellu.

Laki valmismatkaliikkeistä (939/2008)

OM:n listauksesta puuttuu TEM:n vastuulla olevien lakien kohdalta laki valmismatkaliikkeistä. Oikaisuvaatimusmenettelyn soveltuvuutta voitaisiin harkita rekisteröinnin epäämistä ja rekisteristä poistamista koskevien päätösten osalta. Muihin päätöksiin (pakkokeino ja uhkasakko) oikaisuvaatimusmenettely ei ministeriön näkemyksen mukaan sovellu.

Kaupparekisterilaki (129/1979) ja laki patentti- ja rekisterihallituksesta (575/1992)

TEM katsoo, ettei oikaisuvaatimusmenettely ole tarkoituksenmukainen Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriasioiden (eikä myöskään yhdistysrekisteri- tai säätiöasioiden) käsittelyssä.

Yhdistyslaki (503/1989) ja säätiölaki (109/1930) kuuluvat OM:n toimialaan.

Kauppakamarilaki (878/2002)

Kauppakamarilaissa säädetään kauppakamarin perustamisluvasta ja luvan peruuttamisesta. Oikaisuvaatimusmenettelyä voitaisiin harkita näiden osalta.

Asiat, joissa valitukseen sidottua oikaisua ei ole perusteltua muuttaa oikaisuvaatimussääntelyksi

Toiseksi OM on pyytänyt arvioimaan hallinnonalan osalta, missä asioissa valitukseen sidottua oikaisua ei olisi perusteltua muuttaa oikaisuvaatimussääntelyksi.

TEM:n vastuulla ei ole säädöksiä, joissa olisi säädetty valitukseen sidottua oikaisusta.

Oikaisuvaatimusjärjestelmän laajentamisen taloudelliset vaikutukset ja vaikutukset viranomaisten toimintaan

Kolmantena OM on pyytänyt arvioimaan, mitkä olisivat oikaisuvaatimusjärjestelmän laajentamisen taloudelliset vaikutukset ja vaikutukset viranomaisten toimintaan.

Ministeriön kannat ovat alustavia, joten täsmällisiä vaikutuksia ei ole vielä arvioitu. Vaikutukset arvioidaan jatkovalmistelussa joko tämän hankkeen puitteissa tai erillisvalmistelussa.

Ministeriö arvioi alustavasti, että oikaisuvaatimusjärjestelmän laajentaminen muihin kuin edellä mainittuihin asiaryhmiin ei aiheuttaisi merkittäviä resurssitarpeita. Järjestelmän laajentaminen edellyttäisi valmiuksien luomista oikaisuvaatimusmenettelyn käyttöönotolle, kuten koulutusta.

Oikaisuvaatimusjärjestelmän laajentaminen lisäisi jonkin verran hallinnollista työtä ja resurssien tarvetta niissä asiaryhmissä, joissa oikaisuvaatimusjärjestelmä otettaisiin käyttöön. Kokonaistymäärä vähenisi niissä tapauksissa, joissa valittaja tyytyy oikaisuvaatimusmenettelyssä samaansa päätökseen.

Energiamarkkinaviraston lausunnossa on arvioitu vaikutuksia energiamarkkinaviraston asioiden osalta.

Asiat, joihin valituslupajärjestelmää ei tulisi laajentaa

Neljänneksi OM on pyytänyt arvioimaan, mihin asioihin, joissa tällä hetkellä on voimassa rajoituseton muutoksenhakuoikeus hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen, valituslupajärjestelmää ei tulisi laajentaa.

Julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö

Julkisten hankintojen oikeussuojajärjestelmän uudistamista pohtinut ns. JU-HO-työryhmä käsitteli periaatemietinnössään (OM työryhmämietintöjä 2006:8) jatkomuutoksenhakuoikeuden rajoittamismahdollisuuksia. Periaatemietinnössään mahdollisuutta rajoittaa jatkomuutoksenhakua tarkasteltiin erityisesti perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön ja nykyisten käytössä olevien valituslupajärjestelmien laajuuden ja muiden ominaispiirteiden näkökulmasta. Periaatemietinnössä esitettiin, että hankinta-asioiden oikeussuojakäsittelyn rajoittamista valituslupajärjestelmällä selvitetäisiin jatkotyössä asioiden kokonaiskäsittelyajan turvaamiseksi kohtuullisen mittaisena. Kysymys olisi valituslupajärjestelmän ulottamisesta markkinaoikeuden päätöksiin ainakin siltä osin kuin päätöksissä ei ole kysymys hallinnollisen sanktion määräämisestä. Periaatemietinnön lausuntopalautteessa enemmistö jatkovalitusoikeudesta lausuneista ei kannattanut jatkovalitusoikeuden rajoittamista. Osa lausunnonantajista piti valitusoikeuden rajoittamista mahdollisena myöhemmässä vaiheessa, kun oikeussuojauudistuksen jälkeen oikeuskäytäntö on vakiintunut.

Työryhmän valmistelun pohjalta tehdyn lakimuutoksen perusteella (321/2010) jatkomuutoksenhakua hankinta-asioissa rajoitettiin siten, että markkinaoikeuden tekemästä erillisestä täytäntöönpanoratkaisusta ei enää saanut hakea valittamalla muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta (hankintalain 103 §:n 2 momentti). Täytäntöönpanoasiassa markkinaoikeus ratkaisee itse täytäntöönpanoratkaisun muutostarpeen. Lisäksi puitejärjestelyyn perustuvissa hankinnoissa otettiin käyttöön käsittelylupa markkinaoikeudessa ja valituslupa korkeimmassa hallinto-oikeudessa (hankintalain 86 §:n 3 momentti).

Edellä esitetyn perusteella ja kun otetaan huomioon hankintojen oikeussuojajärjestelmän uudistamistyön kattavuus ja ajallinen läheisyys, ei tässä vaiheessa voida katsoa olevan perusteita jatkovalituslupajärjestelmän laajentamiseen vuoden 2010 lainmuutoksista.

Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi (1336/2006)

Valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain 32 §:ssä säädetään muutoksenhausta. Lakiin liittyy oikaisuvaatimusjärjestelmä ja muutoin valitusoikeus HLL:n mukaan. Valituslupajärjestelmä ei ole käytössä eikä sitä pidetä tarkoituksenmukaisena, koska valituksia tehdään hyvin vähän.

Palkkaturvalaki (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalaki (1108/2000)

Samoista syistä, jotka on esitetty oikaisuvaatimusjärjestelmän laajentamisen osalta, myöskään valituslupajärjestelmän ei katsota soveltuvan palkkaturvan muutoksenhakuun.

Merimiespalvelulaki (447/2007) ja laki laivaväen luetteloinnista (1360/2006)

Asioiden luonteen ja vähäisyyden vuoksi säädösmuutoksille ei merimiespalvelulain ja laivaväen luetteloinnista annetun lain osalta ole tarvetta.

Asiat, joissa jatkomuutoksenhakukielto voisi olla perusteltua muuttaa valituslupasääntelyksi

Viidentenä OM on pyytänyt lausunnonantajia arvioimaan, missä asioissa jatkomuutoksenhakukielto voisi olla perusteltua muuttaa valituslupasääntelyksi.

Hallinnonalan säädöksissä olevia jatkomuutoksenhakukieltoja ei ministeriön näkemyksen mukaan ole perusteltua muuttaa valituslupasääntelyksi.

Yhteen hallinto-oikeuteen keskitetyt asiat, joita ei tulisi hajauttaa (ainakaan kaikkiin hallinto-oikeuksiin)

OM on pyytänyt arvioimaan myös, missä asioissa nykyisin yhteen hallinto-oikeuteen keskitettyjä asioita ei tulisi hajauttaa (ainakaan kaikkiin hallinto-oikeuksiin).

Julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö

Hankinta-asiat on Suomessa keskitetty erityistuomioistuimeen, markkinaoikeuteen. Hankinta-asioiden siirtämistä tai laajentamista hallinto-oikeuksiin pohdittiin myös julkisten hankintojen oikeussuojajärjestelmää uudistettaessa, mutta laajan konsensuksen perusteella pidettiin perusteltuna pitää hankinta-asiat markkinaoikeudessa. Perusteluista löytyy lisää tietoa työryhmäraporteista.

Siviilipalveluslaki (1446/2007)

Siviilipalveluslain 96 §:ssä säädetään muutoksenhausta kurinpitorangeistukseen. Valitusoikeus on siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä siviilipalveluskeskus sijaitsee, mikä käytännössä tarkoittaa Helsingin hallinto-oikeutta. Helsingin hallinto-oikeus määräytyy siviilipalveluskeskuksen kotipaikan mukaan. Asioiden luonteen ja vähäisyyden vuoksi säädösmuutoksille ei ole tarvetta.

Lakiehdotukset

Tarpeelliset muutokset on seuraavien asioiden osalta tarkoituksenmukaista toteuttaa kyseisten lakien muutoshankkeiden yhteydessä:

Energiaosaston vastuulle kuuluva lainsäädäntö

Isoa osaa ministeriön energiaosaston lainsäädännöstä ollaan parhaillaan muuttamassa. Näiden lakien kohdalla oikaisuvaatimus- ja valituslupajärjestelmän laajentamista arvioidaan tapauskohtaisesti säädösvalmisteluprosessissa. Biopolttoaineiden ja biopolttonesteiden kestävyttä koskevan hallituksen esityksen muutoksenhakusääntely tehdään oikeusministeriön lausunnon 179/43/2012 mukaisesti.

Valtionavustuslainsäädäntö; erillisvalmistelu

Energiatuki ja sähkön tuotantotuki

Oikaisumenettelyn soveltuvuutta valtionavustuslainsäädäntöön arvioidaan omana kokonaisuutenaan OM:n johdolla. Tähän kokonaisuuteen kuuluvat valtionavustuslain nojalla annettavat energiatukipäätökset sekä sähkön tuotantotuet.

Uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotukea koskevan lain (1396/2010) muutoksenhakusääntely uudistetaan vuonna 2013 toteutettavan säädös muutoksen yhteydessä.

Laki kuljetusten alueellisesta tukemisesta (954/1981)

Laki kuljetusten alueellisesta tukemisesta ei ole enää voimassa. Nykyisin alueellinen kuljetustuki myönnetään valtionavustuslain (688/2001) nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen perusteella (valtioneuvoston asetus alueellisesta kuljetustuesta 21/2009). Muutoksenhaku määräytyy niin ikään valtionavustuslain mukaisesti, jonka osalta lausunnon antaa valtiovarainministeriö.

Tilintarkastuslaki (459/2007)

Ministeriössä on käynnissä tilintarkastajajärjestelmän uudistamishanke. Kyse on hankkeesta, jossa koko järjestelmä, mukaan lukien muutoksenhakua koskevat säännökset, ollaan uudistamassa. Erillisiä muutoksia ei tässä vaiheessa pidetä tarkoituksenmukaisena.

Tuoteturvallisuus

Tuoteturvallisuuteen liittyvien seuraavien hallinnonalan säädösten nojalla haetaan käytännössä muutosta Tukesin hallintopäätöksiin, jotka luonteeltaan ovat useimmiten lupa- ja rekisteröintipäätöksiä:

- kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011) 48 §;
- laki kuluttajaneuvonnasta (800/2008) 3 §;
- mittauslaitelaki (707/2011) 50-51 §;
- nestekaasuasetus (711/1993) 58 §;
- painelaitelaki (869/1999) 24 §;
- räjähdeseasetus (473/1993) 94 §;
- sähköturvallisuuslaki (410/1996) 8 luku;
- laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005) 16 luku;
- laki vaatimustenmukaisuuden arviointipalvelujen pätevyyden toteamisesta (920/2005) 10 §;
- laki jalometallituotteista (1029/2000) 16 §.

EU:ssa on valmisteilla laaja direktiivipaketti (NLF), jonka kansallinen toimeenpano tulee aiheuttamaan mittavia muutoksia edellä mainittuun tekniseen lainsäädäntöön seuraavan 2 - 2½ vuoden aikana. Muutoksenhaun järjestämistä käsiteltiin direktiivipaketin kansallista toimeenpanoa koordinoivassa johtoryh-

mässä 6.11.2012, jolloin johtoryhmä kuuli myös asiantuntijoita. Johtoryhmään kuuluu OM:n edustaja.

Teknisen lainsäädännön osalta muutoksenhakujärjestelmän uudistaminen tehdään samassa yhteydessä, kun direktiivit saatetaan kansalliseen lainsäädäntöön. Tässä yhteydessä arvioidaan erityisesti oikaisu- ja valituslupamenettelyn soveltuvuus.

Merimiesten vuosilomalaki (433/1984), merityöaikalaki (296/1976) ja merityösopimuslaki (756/2011)

Matkakustannusten korvauspäätöksistä (TEM) valitetaan edellä mainittujen lakien nojalla tällä hetkellä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Ministeriössä on viireillä hanke muuttaa säännöksiä niin, että korvauspäätöksen tekijänä ei ole enää ministeriö. Tässä samassa yhteydessä arvioidaan myös valitusoikeutta koskevat säännökset.

IPR-asiat

- Laki patentti- ja rekisterihallituksen valitusasioiden käsittelystä (576/1992)
- Laki patentti- ja rekisterihallituksesta (575/1992)
- Mallioikeuslaki (221/1971)
- Patenttilaki (550/1967)
- Tavaramerkkilaki (7/1964)
- Laki oikeudesta integroidun piirin piirimalliin (32/1991)

TEM:n vastuulle kuuluu myös laki oikeudesta integroidun piirin piirimalliin. Finlexiin vastuuministeriö on korjattu.

Näitä lakeja koskee valmisteilla oleva hallituksen esitys IPR-asioiden siirtämisestä markkinaoikeuteen. (HE 124/2012 vp). Siirto käsittää sekä riita- että hallintoasiat, ja siinä esitetään valituslupajärjestelmää IPR- hallintoasioita koskeviin valituksiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Teollisoikeuksia koskevat hakemusmenettelyt ovat erittäin tarkasti määriteltyjä, eikä oikaisuvaatimusjärjestelmä sovellu niihin.

Palkkaturvalaki (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalaki (1108/2000)

Edellä mainitulla tavalla myös palkkaturvan muutoksenhaku on TEM:n näkemysten mukaan tarkoituksenmukaista arvioida omassa lainsäädäntöhankkeessaan. Palkkaturvalain ja merimiesten palkkaturvalain muutoksenhakua koskevia säännöksiä arvioidaan jo käynnistyneen lainsäädäntöhankkeen yhteydessä.

Laki julkisesta työvoimapalvelusta (1295/2002)

Työ- ja elinkeinoministeriössä on käynnissä lainsäädäntöhanke, jonka tarkoituksena on säätää kokonaan uusi laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta. Lakiesitys on annettu eduskunnalle 11.10.2012 (HE laiksi julkisesta työvoimasta ja yrityspalvelusta sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta 133/2012). Lain valmistelussa on otettu huomioon oikeusministeriön lausuntopyyntö. Ensisijaisesti lain perusteella tehtyihin päätöksiin saisi hakea oikaisua päätöksen tehneeltä viranomaiselta. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saisi hakea muutosta HLL:n mukaisesti hallinto-oikeudelta. Hallinto-oikeuden päätöksestä voisi valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos se antaisi valitusluvan. Lakiesitys ei sisällä säännöksiä siitä, että jokin tietty hallinto-oikeus hoitaisi keskitetysti lain piiriin kuuluvia muutoksenhakuja.

TEMA työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen yleisistä hankintaehdoista ja opiskelijoiden valintamenettelystä

Asetus on annettu julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain nojalla. Laki kumotaan, kun uusi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki tulee voimaan. Kysymys on säännöksestä, joka ei tule sisältymään uuteen julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annettuun valtioneuvoston asetukseen.

Yhteen hallinto-oikeuteen keskitetyt asiat, jotka on perusteltua hajauttaa

Lopuksi OM on pyytänyt laatimaan luettelon niistä nykyisin yhteen hallinto-oikeuteen keskitetyistä asioista, jotka on perusteltua hajauttaa useampaan hallinto-oikeuteen.

OM:n lausuntopyynnön liitteenä olevassa luettelossa keskitetyistä asiaryhmistä on virheellinen tieto siitä, että siviilipalveluslain 98 §:n mukaisesti asevelvollisten vakaumuksentutkintalautakunnan päätöksestä tehtävät valitukset olisivat keskitettyjä.

Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain 5 §:n mukaan patentti- ja rekisterihallituksen päätökseen sellaisessa asiassa, joka ei kuulu patentti- ja rekisterihallituksen valituslautakunnan käsiteltäväksi, saa, jollei toisin säädetä, hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin HLL:ssä säädetään. Tältä osin viitataan IPR-asioiden osalta aiemmin esitettyyn.

Lakiehdotukset

OM on pyytänyt myös laatimaan lakiehdotukset yksityiskohtaisine perusteluineen ministeriön toimialan lainsäädännön muutoksista niiltä osin, kuin:

- oikaisuvaatimusjärjestelmä on perusteltua laajentaa uusiin asioihin,
- valitukseen sidottu oikaisu on perusteltua muuttaa oikaisuvaatimussääntelyksi,
- valituslupajärjestelmä on perusteltua laajentaa uusiin asioihin sekä
- jatkomuutoksenhakukielto on perusteltua muuttaa valituslupasääntelyksi.

Ministeriön edellä esitetyt näkemykset ovat alustavia kantoja. Ministeriö jatkaa valmistelua (yhteistyössä OM:n ja muiden ministeriöiden kanssa) niiltä osin, kuin on todettu, että säädösmuutokset voisivat olla perusteltuja. Jatkovalmistelussa selvitetään tarkemmin myös mahdollisten säädösmuutosten taloudelliset vaikutukset sekä vaikutukset viranomaisen toimintaan.

Koska monien säädösten osalta OM:n esittämät kysymykset edellyttävät vielä jatkovalmistelua, ei säädösehdotuksia perusteluineen ole kyseisten säädösten osalta laadittu.

Ministeriö katsoo, että valituslupajärjestelmän luominen hallintopäätösten muutoksenhakuprosessiin on yleinen HLL:ia koskeva linjaus.

Ydinenergialaki (990/1987)

Jos valituslupa korkeimpaan hallinto-oikeuteen päätetään HLL:iin lisätä, koskisi se silloin myös energia-alaan liittyviä hallintopäätöksiä. Valituslupa voisi sopia esimerkiksi ydinenergialain 75 §:ään, johon liittyen ohessa on lakiehdotusluonnos ja yksityiskohtaiset perustelut.

Muuta**Laki kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta (562/1996)**

Laki kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta kuuluu nykyisin UM:n hallinnonalalle. Finlexiin oikaisu on tehty.

Laki alueiden kehittämisestä (1651/2009) ja rakennerahastoasiat

Alueiden kehittämisestä annetussa laissa ja rakennerahastoasioissa oikaisuvaatimusmenettely on käytössä. Ministeriössä on valmisteilla alueiden kehittämis- ja rakennerahastolain uudistamishanke.

Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010)

Kotoutumissuunnitelman osalta laissa on päädytty valituskieltoon, koska päätöksellä ei ole suoria oikeusvaikutuksia henkilön asemaan. Lain 43 §:n mukainen kuntaan osoittamispäätös ei myöskään ole velvoittava, sillä kuntaan osoitettu henkilö voi järjestää asumisensa myös muulla tavoin ja liikkua vapaasti. Tämän vuoksi tästäkin asiasta on säädetty valituskielto. TEM pitää valituskieltoja edelleen perusteltuina.

Laki valtion erityisrahoitusyhtiön luotto-, takaus- ja pääomasijoitustoiminnasta (445/1998)

Valtion erityisrahoitusyhtiön luotto-, takaus- ja pääomasijoitustoiminnasta annetun lain mukaisissa ministeriön päätöksissä oikaisumenettely on käytössä. Valitusmenettely poikkeaa kuitenkin HLL:ssa säädetystä menettelystä. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. TEM:n näkemyksen mukaan ei ole järkevää muuttaa nykyistä käytäntöä. Näitä päätöksiä ei ole tarkoituksenmukaista saattaa ensi asteessa korkeimman hallinto-oikeuden käsiteltäväksi, mikä on todettu lain muutosesityksen perusteluissa (HE 253/2010 vp, 8 f §:n yksityiskohtaiset perustelut).

Asetus kunniamerkkien valmistuksesta ja kaupasta (124/1942)

Kunniamerkkien valmistuksesta, maahantuonnista ja kaupasta säädetään elinkeinolain 3 §:n 19 kohdan nojalla annetussa asetuksessa kunniamerkkien valmistuksesta ja kaupasta, joka tuli voimaan 1. päivänä huhtikuuta 1942. Asetuksen 1 §:n 1 momentin mukaan kunniamerkeillä tarkoitetaan käytännössä olevia suomalaisia, virallisia kunniamerkkejä, ansiomerkkejä ja -mitaleja sekä muistomitaleja. Asetuksen 1 §:n 2 momentin mukaan mitä asetuksessa on säädetty kunniamerkeistä, koskee kunniamerkkeihin kuuluvia nauhoja ja erikoistunnuksia sekä pienoiskokoisia kunniamerkkejä nauhoineen ja erikoistunnuksineen. Kunniamerkkien valmistukseen ja kauppaan on haettava lupa siltä lääninhallitukselta, jonka alueella liike ja sivuliike sijaitsevat.

Asetuksen 18 §:n mukaan kauppa- ja teollisuusministeriö antaa tarpeen vaatiessa tarkempia määräyksiä asetuksen soveltamisesta sekä julkaisee luettelon kunniamerkeistä, joihin asetusta on sovellettava. Kauppa- ja teollisuusministeriö on 2 päivänä marraskuuta 1943 antanut päätöksen kunniamerkkien valmistuksesta ja kaupasta annetun asetuksen soveltamisesta (876/1943). Päätöksen mukaan asetusta on sovellettava seuraaviin kunniamerkkeihin: Vapaudenristin ritarikunnan kunniamerkit, Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan kunniamerkit, Suomen Leijonan ritarikunnan kunniamerkit, Nuhteettoman palveluksen kunniamerkki, Suomen Punaisen Ristin ansioristi ja ansiomitali, Hengenpelastusmitali, Väestönsuojelun ansiomitali, 1918 vuoden Vapaussodan muistomitali, Sodan 1939-1940 muistomitali, Suojeluskuntain ansioristi ja ansiomitali, Lotta Svärd ansioristi ja ansiomitali, Poliisin ansioristi ja Palontorjunnan ansiomerkki.

Asetus on annettu vuonna 1942 jatkosodan aikana vallinneissa säännöstelytalouden poikkeusoloissa, jolloin kunniamerkkien valmistuksen ja kaupan luvanvaraistamista pidettiin perusteltuna. Sääntely liittyi tuolloin ajankohtaiseen kunniamerkkien antamistilanteeseen. Esimerkiksi vuosina 1939 -1945 jaettiin noin 573 000 Vapaudenristin ritarikunnan kunniamerkkiä. Kunniamerkkien valmistusta ja kauppaa koskevalle lupa- ja valvontajärjestelmälle aikanaan asetetut tavoitteet ovat menettäneet merkityksensä.

Asetus on muodollisesti voimassa, mutta sen soveltaminen on käytännössä lakannut (desuetudo). Syynä tähän on saattanut olla se, että kunniamerkkien kauppaa koskevien hyvin epäkäytännöllisten säännösten noudattamisen valvonta oli varsin hankalaa. Yhteiskunnalliset olosuhteet, jolloin säännökset annettiin, muuttuivat olennaisesti eikä byrokraattiselle valvontamenettelylle ollut enää samoja tarpeita kuin asetusta säädettäessä. Lupahakemuksia ei ole myöskään tullut vuosiin, mikä todettiin jo vuonna 1998 sisäasiainministeriön asettaman lääninuudistuksen toimeenpanohankkeen loppuraporttiin (sisäasiainministeriön julkaisu 3/1998) sisältyneissä säädösjaoston ehdotuksissa, joissa esitettiin asetuksen kumoamista.

Asetus tulenaran selluloidin varastossapidosta, käsittelystä ja kuljetuksesta (93/1934)

Helmikuun 23. päivänä 1934 on elinkeinolain 3 §:n 9 kohdan nojalla annettu asetus tulenaran selluloidin varastossapidosta, käsittelystä ja kuljetuksesta. Lisäksi 27. päivänä maaliskuuta 1944 on annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös väliaikaisesti varsinaiselta sijoituspaikaltaan siirretyn tulenaran selluloidin varastossapidosta, käsittelystä ja kuljetuksesta (239/1944).

Tulenaralla selluloidilla tarkoitetaan aineita, jotka sisältävät yli kuusikymmentä painoprosenttia nitrattua selluloosaa yksinään tai yhdessä jonkin muun yhtä tulenaran aineen kanssa sekä sen lisäksi kamferia tai sen vastiketta. Ensimmäiseen luokkaan kuuluu tulenarka selluloidi, jonka kamferipitoisuus on vähemmän kuin kaksikymmentä painoprosenttia, kuten kehitetyt tai kehittämättömät elokuva- ja röntgenfilmit. Toiseen luokkaan kuuluu tulenarka selluloidi, jonka kamferipitoisuus on yli kaksikymmentä painoprosenttia, kuten selluloidista valmistetut leikkikalut, kammot ja koristeet.

Tulenaran selluloidin varastot jaetaan asetuksessa säilytysvarastoihin, joissa saadaan pitää rajaton määrä selluloidia, ei kuitenkaan yhdessä huoneessa enempää kuin tuhatviisisataa kiloa, ja käyttövarastoihin, joissa saa olla yhdellä kertaa enintään viisikymmentä kiloa ensimmäisen luokan tai kaksitaaviisikymmentä kiloa toisen luokan selluloidia.

Säilytysvaraston pitämiseen on haettava kirjallisesti lupa läänin maaherralta. Käyttövarastosta on tehtävä kirjallinen ilmoitus paloviranomaiselle. Myös työpaikasta, jossa tulenarkaa selluloidia käsitellään, on tehtävä ilmoitus paloviranomaiselle. Tulenaran selluloidin varastopaikassa sekä työpaikassa, jossa tulenarkaa selluloidia käsitellään, on tupakanpolto kielletty, ja tätä koskeva kieltotaulu on asetettava näkyvälle paikalle. Ensimmäisen luokan tulenarkaa selluloidia saa kuljettaa ainoastaan pellillä päällystetyssä puulaatikossa tai muussa kestävässä ja tiiviisti suljetussa pakkauksessa, joka vastaavalla tavalla suojelee syttymiseltä ja kuumuudelta. Asetuksen noudattamisen paikallinen valvonta kuuluu palo- ja poliisiviranomaisille.

Edellä mainitussa kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä säädetään sotatilan aikana noudatettavista poikkeuksista niihin velvoitteisiin, joista on säädetty asetuksessa.

Asetusta ja ministeriön päätöstä ei ole sovellettu vuosikymmeniin. Elinkeino-
toiminnasta annettavaksi ehdotetulla lailla kumottaisiin elinkeinolaki. Samalla
kumoutuisivat edellä mainitut säädökset.

Sähköinen asiointipalvelu

Lopuksi TEM esittää myös selvitettäväksi, olisiko mahdollista toteuttaa jul-
kishallinnon yhteinen sähköinen asiointipalvelu asiakkaille oikaisuvaatimuksen
tekemistä varten. Asiointipalvelu olisi kytkettävissä sekä kansalaisen että yri-
tyksen asiointitiliin, ja oikaisuvaatimusasiointipalvelusta olisi rajapinnat viran-
omaisten asianhallintajärjestelmiin. Palvelu olisi geneerinen, koska oikaisuvaa-
timus on lähtökohtaisesti vapaamuotoinen.

Erkki Virtanen
Kansliapäällikkö

Johanna Ylitesä
Ylitarkastaja

LIITTEET

Energiamarkkinaviraston lausunto 14.9.2012
Lakiehdotus; laki ydinenergiain (990/1987) 75 §:n muuttamisesta